

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

10 листопада 2015 року

м. Київ

№ 778

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 48, 66, 67, 73, 74 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, пункту 5 розділу II Закону України від 16 липня 2015 року № 629-VIII “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку” Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346 “Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства”, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), такі зміни:

1) назву постанови викласти в такій редакції:
“Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу”;

2) пункт 1 викласти в такій редакції:
“1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, що додається”.

2. Затвердити Зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), що додаються.

3. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В. О. Гонтарева

Інд. 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
10 листопада 2015 року № 778

Зміни до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу за порушення банківського
законодавства

1. Назву Положення викласти в такій редакції:
“Про затвердження Положення про застосування Національним банком
України заходів впливу”;

2. У главі 3 розділу I:

1) абзац сьомий пункту 3.1 доповнити словами “[виїзні та невиїзні
(камеральні) перевірки]”;

2) пункт 3.3 замінити чотирма новими пунктами 3.3 – 3.6 такого змісту:
“3.3. Рішення про застосування заходу впливу приймає Правління
Національного банку або Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності
банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем (далі – Комітет з питань
нагляду) відповідно до цього Положення.

Факт здійснення банком ризикової діяльності установлює Правління
Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право зробити висновок про здійснення банком
ризикової діяльності на підставі результатів аналізу звітності банку, за
результатами банківського нагляду, перевірок дотримання банками вимог
валютного законодавства або законодавства з питань фінансового
моніторингу.

Ознаками здійснення банком ризикової діяльності, зокрема, можуть
бути:

1) здійснення банком операцій (прямо або опосередковано), що не
мають очевидної економічної доцільності (сенсу);

2) здійснення опосередкованого кредитування пов’язаних із банком осіб;

3) невключення до переліку пов'язаних із банком осіб, які мають ознаки пов'язаності з банком, та з якими банк здійснює операції прямо чи опосередковано;

4) здійснення операцій з цінними паперами, що мають ознаки фіктивності;

5) використання банком фінансових інструментів, що призводить до штучного поліпшення фінансового результату банку або викривлення його звітності;

б) дострокове повернення строкових коштів, залучених від пов'язаних з банком осіб;

7) одноразове грубе або систематичні порушення банком законодавства у сфері готівкового обігу.

Ознаками здійснення банками ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, зокрема, можуть бути:

1) проведення клієнтами банку фінансових операцій, що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);

2) участь банку (надання банком послуг) у проведенні фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є виведення капіталів, легалізація кримінальних доходів, уникнення оподаткування тощо (зокрема пов'язаних зі зняттям готівкових коштів, переказом коштів за кордон, купівлею-продажем цінних паперів тощо);

3) проведення банком або клієнтами банку фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством з питань фінансового моніторингу;

4) нездійснення банком достатніх заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

5) невикористання банком права відмовити в проведенні клієнтами банку регулярних фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є використання послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування

тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого злочину;

б) здійснення банком або клієнтами банку фінансових операцій з використанням втрачених, викрадених, підроблених документів;

7) здійснення фінансової операції клієнтом, який є публічним діячем, особою, близькою або пов'язаною з публічним діячем, щодо якого (якої) банк не має документально підтверджених відомостей стосовно джерел походження коштів (активів, прав на такі активи), достатніх для підтвердження його (її) реальних фінансових можливостей проводити чи ініціювати проведення відповідної фінансової операції;

8) подання банком Національному банку недостовірної(их) інформації/документів/висновків.

3.4. Обов'язок довести, що в діях клієнта або банку немає ознак здійснення ризикової діяльності, покладається на банк.

3.5. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу має містити зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до банку, реквізити документа, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення банком ризикової діяльності/який містить інформацію про застосування іноземних санкцій, опис порушення (із зазначенням норм законів України, нормативно-правових актів Національного банку, які порушено)/ризикової діяльності/інформації про застосування іноземних санкцій або вчинених дій (бездіяльності) банку, що призвели до порушення або до здійснення ризикової діяльності. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу оформляється в установленому Національним банком порядку та є обов'язковим для виконання.

3.6. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу протягом шести місяців із дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Національний банк має право застосувати заходи впливу у зв'язку із застосуванням іноземних санкцій протягом строку їх дії починаючи з дня офіційного опублікування (оприлюднення) інформації про застосування іноземних санкцій”.

У зв'язку з цим пункти 3.4, 3.5 уважати відповідно пунктами 3.7, 3.8.

3. У розділі II:

1) у главі 9:

у пункті 9.1:

в абзаці першому слова “– юридичних осіб” виключити;
абзац другий викласти в такій редакції:

“Національний банк накладає штрафи в разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності або допущення, зокрема, таких порушень.”;

у пункті 9.19:

підпункт 2 після слів “порушення порядку” доповнити словами “здійснення аналізу, виявлення.”;

підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) невиконання банком обов’язку відмовитися від обслуговування клієнта у випадках, передбачених законодавством з питань фінансового моніторингу”;

абзаци восьмий – одинадцятий замінити новими п’ятьма абзацами такого змісту:

“Штраф у розмірі до 1 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за неподання/несвоєчасне подання/подання недостовірної статистичної звітності з питань фінансового моніторингу.

Штраф у розмірі до 3 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за порушення інших вимог, визначених законодавством з питань фінансового моніторингу та не зазначених в абзацах другому – сьомому цього пункту.

Штраф у розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку накладається Національним банком за здійснення банком ризикової діяльності.

Загальна сума штрафу, що накладається на банк у разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу або виявлення порушення законодавства з питань фінансового моніторингу, не може становити більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною(ими) інформацією/документами з питань фінансового моніторингу є надана(і) банком інформація/документи, що не підтверджена(і) чи суперечить(ать) даним первинних документів або іншим матеріалам перевірки з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу, безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу), офіційним документам/інформації, отриманим(ій) від органів державної влади, банків, інших юридичних осіб”;

абзаци перший, другий пункту 9.25 викласти в такій редакції:

“9.25. Розрахунок суми штрафу здійснюється Національним банком виходячи з розміру зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення порушення/день здійснення ризикової діяльності/останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності.

У разі вчинення банком двох або більше порушень вимог законодавства з питань фінансового моніторингу та здійснення ризикової діяльності у сфері

фінансового моніторингу загальна сума штрафу не може перевищувати одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення останнього з виявлених порушень, за яке накладається штраф/день здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу/останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу”;

2) у пункті 11.1 глави 11:

в абзаці першому слова “та/або” замінити словом “або”;

після підпункту “є” доповнити новим підпунктом “ж” такого змісту:

“ж) отримання від державних органів інформації про притягнення банку до відповідальності за порушення банком законодавства України на ринку цінних паперів або про акціонерні товариства”.

У зв’язку з цим підпункт “ж” уважати підпунктом “з”;

3) пункт 12.2 глави 12 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“17) незабезпечення управління (неналежне управління) ризиками з питань фінансового моніторингу”.

4. Абзац другий пункту 1.1 розділу III викласти в такій редакції:

“Систематичним порушенням банком законодавства з питань фінансового моніторингу є порушення банком законодавства з питань фінансового моніторингу/здійснення ризикової діяльності після застосування Національним банком до банку не менше двох заходів впливу (санкцій) протягом двох років”.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко